تمرين ينجم

سوال اول)

الف)

برای دو روش خوشهبندی ذکر شده ابتدا نحوه حل مسئله شامل روش محاسبه و ابرپارامترهای هر یک و در نتیجه فرضیات در نظر گرفته شده درباره داده را توضیح میدهیم و سپس تاثیرهای این فرضیات را شرح میدهیم.

الگوريتم Kmeans:

فرضيات اين الگوريتم راجع به مجموعهداده شامل اين است كه:

۱. خوشههای نهایی دارای اندازه تقریبا یکسان هستند.

خوشههای نهایی محدب و isotropic هستند یعنی شعاع این خوشهها از هر جهت تقریبا
 با هم برابر هستند. این فرض باعث میشود خوشههای در فضای دوبعدی به شکل دایره
 باشند.

۳. خوشههای نهایی دارای واریانس تقریبا برابری هستند.

۴. تعداد مشخصی از خوشهها را برای مجموعه داده از ابتدا فرض میکند.

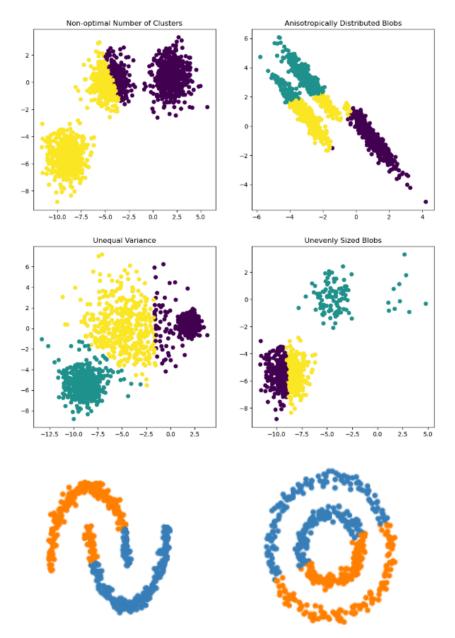
این الگوریتم یک مسئله بهینهسازی است که سعی میکند حاصل جمع intra را که به شکل پایین محاسبه میشود را در تمام خوشههای کمینه کند. C خوشهها را نشان میدهد.

$$\sum_{i=0}^n \min_{\mu_j \in C} (||x_i - \mu_j||^2)$$

تنها ابر پارامتر این الگوریتم k یا همان تعداد خوشهها میباشد. و در الگوریتم استاندارد kmeans معیار فاصله، فاصله اقلیدوسی میباشد.

به طور کلی در هر الگوریتم خوشهبندی درباره داده موردنظر فرضیاتی رخ میدهد و خروجی نهایی برای دادههایی با آن فرضیات بهتر خواهد بود.

اگر هر کدام از فرضهایی که ذکر شد درباره داده موثق نباشد این الگوریتم در پیدا کردن خوشهها شکست خواهد خورد و خوشهبندیها معنادار نخواهد بود. در شکل پایین kmeans روی مجموعه دادههایی که هر کدام از این فرضها را رعایت نکرده پیاده شده است.

دو شکل پایین و بالا سمت راست مربوط به isotropic نبودن، شکل وسط سمت راست مربوط به اندازه غیربرابر خوشهها، شکل وسط چپ مربوط به میزان واریانس مختلف (پخش) مختلف خوشهها و شکل بالا چپ مربوط به تعداد خوشههای اشتباه فرض شده است.

الگوريتم DBSCAN:

همینطور که از اسم این الگوریتم مشخص است، روش محاسبه خوشهها بر اساس نواحی با چگالی بیشتر (dense) در داده است. این الگوریتم centroid based نیست یعنی خوشهها را برا اساس مرکز خوشهها پیدا نمیکند.(مانند kmeans) این مورد که DBSCAN فرض میکند داده صرفا با نواحی کم چگالی از هم جدا میشوند باعث میشود بتواند در مجموعهدادهای که خوشهها اندازه یکسان ندارند و isotropic نیستند بسیار بهتر عمل کند. این روش به طور هیچ فرضی درباره توزیع دادهها ندارد.

فرضيات اين الگوريتم راجع به مجموعهداده شامل اين است كه:

۱. تمام خوشهها دارای چگالی تقریبا یکسان هستند.

۲. اگر نمونهای در هیچ کدام از خوشهها نباشد، نویز است.

۳. خوشهها صرفا توسط نواحی کمچگالی از هم جدا میشوند و دادهها صرفا بر اساس چگالی با هم ارتباط و وابستگی دارند.

این روش دارای دو ابر پارامتر min samples و min samples باشد. border points نقاطی هستند دادهای که باید در شعاع یک داده باشد تا core point باشد. border points نقاطی هستند که خود دارای min samples نقطه در شعاع eps نیستند و خوشه را نمیتوانند گسترش بدهند. همچین اگر نقطهای نه core بود نه border، نویز است. کلا دو نقطه در یک خوشه قرار میگیرند اگر زنجیرهای از نقاط core آنها را به هم متصل کنند.

به عنوان مثال تاثیرهای آنان به این شکل است که هر چه min samples بیشتر باشد خوشهها دارای چگالی بیشتر هستند و برعکس. همینطور eps کمتر باعث میشود تا خوشهها به هم نزدیکتر باشند. (tightly packed) کلا جایشگتهای این دو ابرپارامتر به صورت مستقیم خوشههای نهایی را هم از نظر اندازه و تعداد آنها تحت تاثیر قرار میدهد.

ب)

این دو مجموعهداده داده دارای دو خوشه اند که شکل آنها محدب و isotropic نیست. در نتیجه الگوریتمی مانند kmeans جواب نمیدهد.(در بخش الف توضیح داده شد.) برای خوشهبندی درست میتوانیم از DBSCAN استفاده کنیم زیرا فرضی در این باب انجام نمیدهد.

**

این مجموعه داده دارای ۳ خوشه است که به خوبی از هم جدا شدهاند و دارای شکل isotropic و محدب هستند. در نتیجه kmeans با k=3 برای این مسئله عالی است. البته DBSCAN نیز با انتخاب بهینه دو ابرپارامترش میتواند خوب عمل کند ولی ممکن است دو خوشه بالایی را یک خوشه در نظر بگیرد.

ج)

د)

با توجه به این حساسیت بالا میتوان چند نتیجهگیری درباره داده کرد. میدانیم ε شعاعی را تعریف میکند که در آن باید همسایهها را حساب کرد.

- ممکن است داده دارای چگالی متغیر باشد. یعنی در یک ناحیه تعداد بسیار زیادی نمونه وجود دارد و در کنارش این چگالی خیلی کمتر باشد. تغییر ₃ در اینجا میتواند در اندازه و تعداد خوشهها بسیار تغییر ایجاد کند.
- ممکن است خوشهها و خود داده به طور کلی بسیار در هم تنیده باشند (tightly) و هرگونه تغییراتی در شعاع موردنظر به صورت زنجیروار بر روی اینکه یک نقطه core باشد یا خیر تاثیر بگذارد.
- همینطور ممکن است دادهها به خوبی از هم از طریق نواحی کمچگالی قابل جداسازی نیاشند.

ه)

در اینجا از روشی با عنوان elbow criterion استفاده میکنیم که مقدار بهینه k را برای ما با توجه جمع k ها مشخص میکند. هدف اصلی در این روش این است که نقطهای را بیابیم که افزودن تعداد خوشهها دیگر به صورت چشمگیر کیفیت خوشهها را افزایش ندهد. بدیهی است که هرچه تعداد خوشهها بالا برود حاصل جمع k ها روی خوشههای مختلف کاهش مییابد زیرا خوشهها کوچکتر میشوند در نتیجه تعداد دادههای کمتری نیز در هر یک از آنها خواهد بود. اما اگر از جایی تعداد خوشهها بیشتر بشود ما ممکن است یک خوشه را به چندین خوشه بشکنیم و در نتیجه فرقی بین دادهها فرض کردهایم که در واقع وجود ندارد.

این روش میگوید نمودار جمع sse ها را نسبت به k رسم کنیم و نقطهای بهینه میشود که شیب بین دو نقطه شروع به تقریبا ثابت و کم میشود. یعنی دیگر اضافه کردن خوشهها کمک چندانی از نظر intra به ما نمیکند.

با توجه به توضیحات ارائه شده، در اینجا این مقدار برابر با $\,k\,=\,3\,$ میباشد.

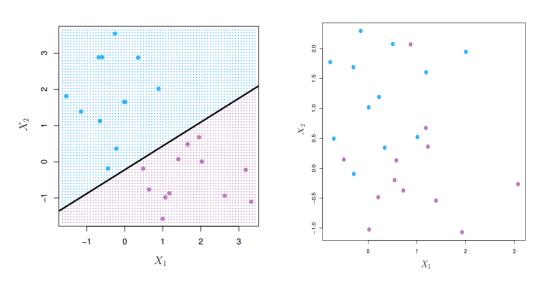
سوال دوم)

الف)

منظور از دادههای غیر قابل جداسازی (non-separable) این است که نتوان به صورت خطی و با یک ابرصفحه دادهها را به طوری جدا کرد که هیچ خطایی نداشته باشیم. یعنی کلاسها در هم آمیخته شده باشند و decision boundary غیر خطی باشد.

روش پایهای SVM یا درواقع Hard SVM یا Hard SVM فرض میکند که داده به صورت کامل و بدون هیچ خطایی قابل جداسازی هستند و ابرصفحهای وجود دارد که به طول کاملا درست دادهها را از هم جدا میکند. یعنی هیچ tolerance ای درقبال شفی شود تا اگر داده غیر قابل جداسازی باشد missclassification ندارند. این موضوع باعث میشود تا اگر داده غیر قابل جداسازی باشد نتوان مسئله را حل کرد زیرا درواقع دنبال ابرصفحهای میگردیم که وجود ندارد.

در پایین مجموعهداده غیر قابل جداسازی و قابل جداسازی در فضای دوبعدی نشان داده شده است.

ب)

در margin، SVM نشاندهنده فاصله ابرصفحه تا نزدیکترین نقطه از دو کلاس یا support در margin، SVM است. (در یک مسئله دو کلاسه) هر چقدر margin بیشتر باشد مرز شفافتر و بهتری بین دادهها وجود دارد و هر چه این مقدار کمتر باشد نشاندهنده نزدیکتر بودن دادهها از دو کلاس به یکدیگر است.

همانطور که میدانیم پایه و اساس تمام روشهای SVM این است که margin را بیشینه کنند. زیرا:

درواقع margin یک متریک برای میزان confidence ما از پیشبینیهایی است که انجام میدهیم زیرا هر چه فاصله یک نمونه از ابرصفحه پیدا شده بیشتر باشد ما با قطعیت بیشتری میتوانیم راجع به کلاس آن نمونه حرف بزنیم.

- هر چه margin بیشتر باشد احتمال overfitting نیز بیشتر میشود و شدت حساسیت
   مدل به تغییرات کوچک در داده و نویز کمتر میشود.
  - پس بیشینه کردن margin به مدل قدرت generalization میبخشد.

0<01<1 f(n; a) = observations are i.i.d n1, ..., oun remaricely Likelihood estilial-2(x)=[* log(uh)=logatlogh * cs Scanned with CamScanner

1 3 177

$$A = \begin{bmatrix} Y' & Y & Y \\ Y & P' & -Y \end{bmatrix} \qquad A = U \underbrace{\sum}_{M \times n} \underbrace{V}_{M \times n} \underbrace$$

For
$$t=1$$
 . $m = \begin{bmatrix} -Y \\ Y \end{bmatrix}$ eigenvector for $\lambda = 0$

$$A - Ir I = A - Y \otimes I = \begin{bmatrix} -IY & IY & Y \\ IY & -IY & -Y \\ Y & -Y & -IV \end{bmatrix}$$

$$(A - Y \otimes I) X = 0 \qquad \text{res}$$

$$= Y \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} n_{1} \\ n_{2} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$n_{1} = n_{1} = 1$$

$$n_{2} = 0 \qquad \text{for } t = 1 \qquad \text{or } s = 1$$

$$n_{3} = 0 \qquad \text{for } t = 1 \qquad \text{or } s = 1$$

$$-\lambda e I = \lambda - 9I = \begin{bmatrix} x & 1y & y \\ y & -y & -1 \end{bmatrix}$$

$$= \frac{x}{1} = \frac{x$$

eigenvector for
$$\chi = YG$$

$$A - \lambda eI = A - 9I = \begin{cases} \xi & 17 & 7 \\ 17 & \xi & -7 \\ Y & -7 & -1 \end{cases}$$

$$(A - 9I)X = 0$$

$$= \begin{cases} 1 & 0 & -\sqrt{3} \times \\ 0 & 1 & 0 \times \times \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 2\pi & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases}$$

$$= \begin{cases} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases} \end{cases} \begin{cases} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{cases} \end{cases} \end{cases}$$

transpose of

V

سوال پنجم) الف)

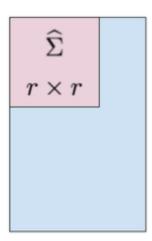
با فرض اینکه A_{m^*n} دارای m سطر و n ستون است با تجزیه آن به m ماتریس زیر میرسیم:

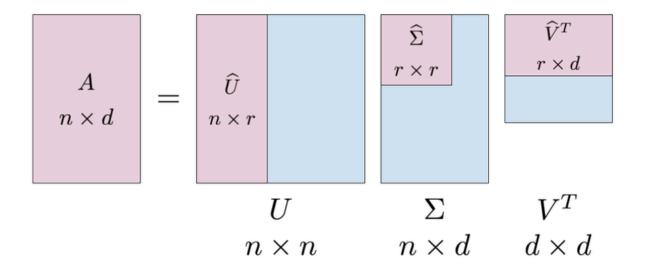
- U_{m^*r} ماتریس •
- S_{r^*r} ماتریس ullet
- V_{n*_r} ماتریس ullet

این مدل SVD فقط singular value های غیر صفر را در نظر میگیرد که تعداد آنرا با r نشان میدهیم و r<=n. برای همین است که ماتریس S مربعی شده است. (compact SVD) میدهیم و full SVD داشته باشیم ماتریسهای بدست آمده به صورت زیر خواهد بود:

- U_{m^*m} ماتریس •
- S_{m^*n} ماتریس ullet
- V_{n^*n} ماتریس ullet

در اینجا ماتریس S به طور کلی به صورت زیر است:

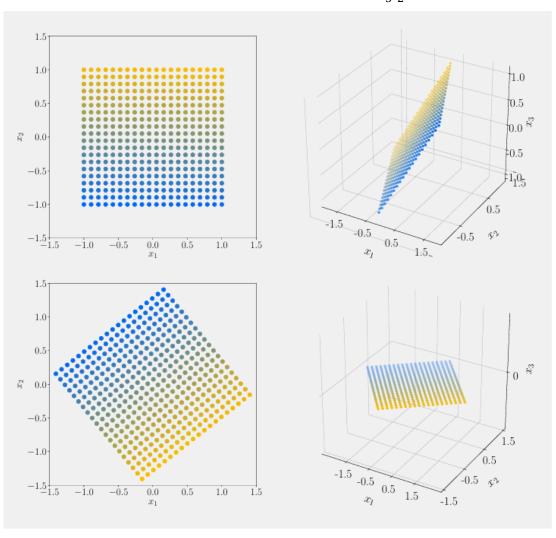

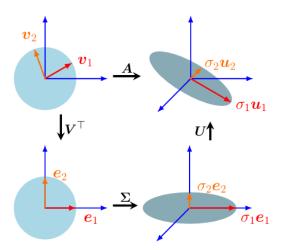
ب)

اگر از analogy در اسلاید استفاده کنیم و فرض کنیم در A_{m^*n} دارای m کاربرد و n فیلم هستیم ماتریس U نشاندهنده ارتباط بین کاربر و ژانر (concept) است و در واقع هر ستون U نشاندهنده هر کدام از آن ژانرها میباشد و مقادیر آن نشاندهنده میزان آن شخص به آن ژانر. مانند action یا romance و مقادیر V نشاندهنده ارتباط بین هر فیلم و ژانر میباشد یعنی هر کدام از ستونهای آن نشاندهنده میزان وجود آن ژانر در هر کدام از فیلمها میباشد. همچنین مقادیر در S نیز نشاندهنده اهمیت هر کدام از این ژانرها در کل داده موجود است.

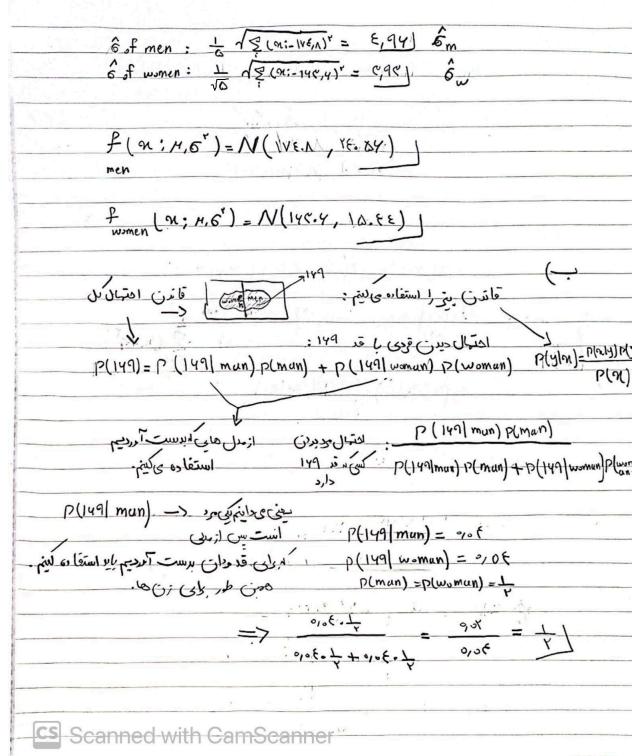
اما اگر بخواهیم به صورت جبری بررسی کنیم و ماتریس A را شامل یک تبدیل از فضای R^m به بدانیم اینگونه است که **ستونهای** V نشاندهنده **بردارهای پایهای** فضای R^n است که R^n basis بردارها را به آن نگاشت میکند(فضای ستونی R^n). در نتیجه R^m مانند یک عملگر برای change میماند. همینطور **ستونهای** U نشاندهنده basis فضای R^m ورودی است یعنی هر کدام از ستونهای آن هم راستا با فضای سطری R^n است. و همینطور مقادیر در R^n یکسری re scaling انجام میدهد.

(به صورت پات ساعتگرد) تبدیل از ${\it R}^3$ با ماتریس ${\it R}_{3^*2}$


```
men: [IVI, IVA, IYA, IAY, IVA]
logah: logatlogh
- ( 4.6°)= log ( L(M.6°))
       * 0= dL(M,6")
                               .= 1VE, 1 14m
A of men:
in of women: 189+1/0+ 10/14/04/197
  s.a.m
```



```
Date: /
               Bayes theorem: P(c/n)= P(n/c)p(c)
         مل بنرماده نرص می نند اروزی ما بارده به از ب رس مسقل دستد
                     P(91,91) = P(91) P(24)
P(AIB)= P(AOB)
                      س أى داستية باشيم (مه رسيرم) = X
                 p(XIC)= p(a, C). p(nx/n,c)..., p(a, n, a,c
   Jampail (2: 12 (n: | n: 1, ..., a, c) = P(2: | c) (coa);
              =>P(XIC)=1 P(x:1c)
        b(x) = b(x) b(r)
  P(XIC) >> => P(XIC)= 1 P(a:10)
            m P(X)= > P(C) ( P(N: 1 C)
  Final formula: P(C|X) = P(C) | P(ocilc)

Scanned with Camscarca | P(ocilc')
 s.a.m
```

	A STATE OF THE STA
ن اهتمال	د زمان inference برق می فاهیم افتحال الماسی را بریاسی بر بریش ترج را در قطی آ
ئىرىم.	متع رادارد وصرفا باير مقاسه انحام شرد ي مراتم مرج را درنظي
	N
CC 0	$P(c X) \propto P(c) \prod P(\alpha; c)$ ned with CamScanner $i=1$
cs Scanr	ned with CamScanner 1-1